

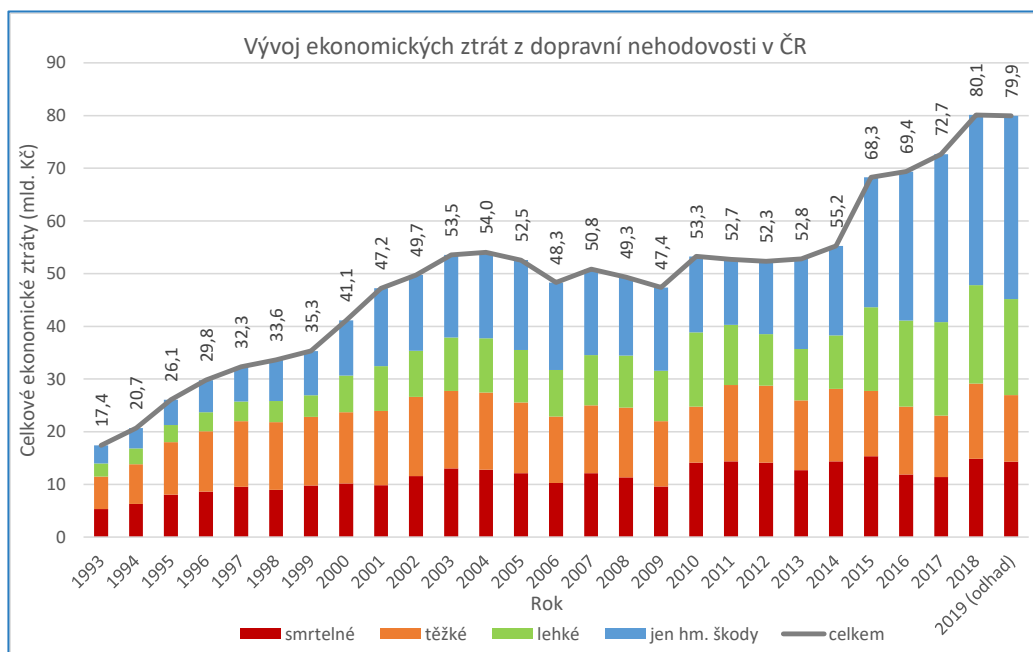
Tisková zpráva

Brno, 6. 2. 2020

Celkové ztráty z dopravních nehod na pozemních komunikacích v roce 2018 překročily 80 mld. Kč

Konečné výsledky tak ukazují, že se jedná o ztrátu ve výši 1,5 % hrubého domácího produktu (HDP). Při dopravních nehodách v roce 2018 zahynulo 658 osob, 2 395 osob bylo zraněno těžce a 25 195 osob lehce.

Vývoj ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích v delším časovém období (od roku 1993) je znázorněn v grafu. Předpokládaná výše za rok 2019 bude činit 79,9 mld. Kč.

Zdroj: CDV, údaje jsou uvedeny v mld. Kč

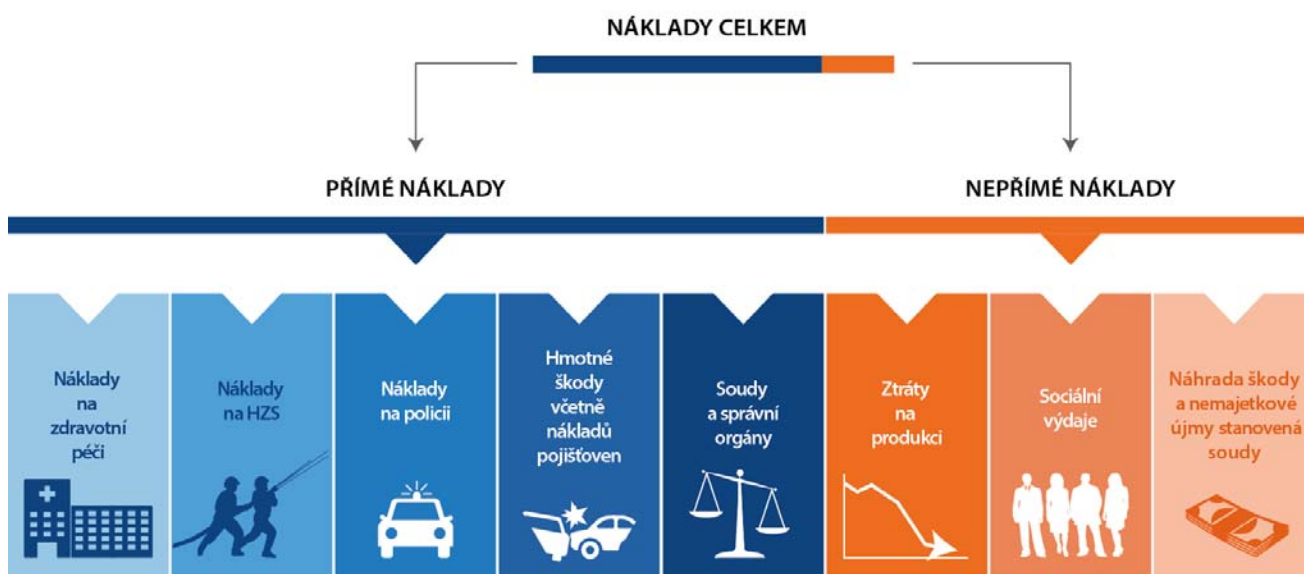
Výši ztrát vyčíslili odborníci z Centra dopravního výzkumu (CDV) podle vlastní certifikované **Metodiky výpočtu ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích**. „Zahrnuje jak samotné ztráty, které v důsledku

dopravní nehody vzniknou (hmotné škody a ztráty na produkci), tak i všechny **náklady** s dopravní nehodou související (náklady na zdravotní péči, policii, hasičský záchranný sbor, soudy, pojišťovny, sociální náklady a náhrady škod)“, vysvětluje Alena Vyskočilová, vedoucí Oblasti hodnocení bezpečnosti a strategií CDV.

Pro lepší představu jsou celkové náklady a ztráty schematicky rozděleny níže na náklady přímé a nepřímé. Přímé náklady vznikají bezprostředně po dopravní nehodě. Nepřímé náklady pak představují náklady a ztráty vznikající až s časovým odstupem po dopravní nehodě. Je třeba zdůraznit, že se tyto nepřímé náklady zpravidla všechny nepromítnou do ekonomiky v roce, ve kterém k nehodě došlo, ale přesouvají se do **nákladů let budoucích**. To se týká zejména položky ztráty na produkci, která vyjadřuje hrubý domácí produkt, jež by daná osoba vytvářela, pokud by nebyla usmrcena nebo těžce zraněna.

ROZDĚLENÍ NÁKLADŮ PRO VÝPOČET CELOSPOLEČENSKÝCH ZTRÁT

Zdroj: Aktualizovaná Metodika výpočtu ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích, CDV, 2017

Ekonomické ztráty za rok 2018 podrobněji

Celkové ztráty za rok 2018 bylo možné vyčíslit až s časovým odstupem, neboť některé položky vstupující do výpočtu byly zveřejněny až v následujícím roce. Pro jednotlivé nákladové položky byly vyčísleny jednotkové ztráty na usmrcenou nebo zraněnou osobu při dopravní nehodě a také na nehodu, při které došlo pouze k hmotné škodě.

Výše jednotkových ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích za rok 2018 je uvedena v následující tabulce ve sloupci „Ztráta na osobu (nehodu)“. Kromě těchto údajů jsou v tabulce uvedeny celkové počty usmrcených a zraněných osob a také celkový počet nehod jen s hmotnou škodou. **Po vynásobení těchto čísel s jednotkovými náklady získáme celkovou výši ztrát z dopravní nehodovosti, která je 80,1 mld. Kč. Jedná se o 1,5 % hrubého domácího produktu v ČR v roce 2018.**

Celkové ekonomické ztráty z dopravní nehodovosti za rok 2018

Výše ztrát	Počet osob (nehod)	Ztráta na osobu (nehodu) v Kč	Celkové ztráty v tis. Kč
na lidských životech (zemřelí do 30 dnů po DN)	658	22 534 000	14 800 000
v důsledku těžkých zranění	2 395	5 983 000	14 300 000
v důsledku lehkých zranění	25 195	739 700	18 700 000
z nehod jen s hmotnou škodou	82 875	389 800	32 300 000
Celkové ztráty za rok 2018 v tis. Kč			80 100 000

Zdroj: výpočet CDV

Jaká byla situace v jednotlivých krajích?

V tabulce následující tabulce jsou uvedeny celkové ztráty z dopravních nehod v roce 2018 v jednotlivých krajích. Pro lepší srovnání jsou celkové částky přepočteny na 1 obyvatele a na 1 km silnic daného kraje. Z dat vyplývá, že v přepočtu na jednoho obyvatele byly nejvyšší ztráty ve **Středočeském a Ústeckém kraji, hl. městě Praze a Jihočeském kraji**. Naopak nejnižší ztráty na jednoho obyvatele byly zaznamenány v **Královéhradeckém, Libereckém, Pardubickém a Karlovarském kraji**.

Co se týká přepočtu ztrát na délku silniční sítě, nejvyšší ztráty byly evidovány v **hl. městě Praze, následoval kraj Moravskoslezský, Ústecký, Jihomoravský a Zlínský**. Nejnižší ztráty na kilometr silnic byly v kraji **Plzeňském, Jihočeském a v kraji Vysočina**.

Ekonomické ztráty z dopravní nehodovosti za rok 2018 v jednotlivých krajích

Kraje	Ztráty (tis. Kč)	Ztráty/1 obyv. (Kč)	Ztráty/1 km (Kč)
Hl. m. Praha	11 600 000	8 856	137 400
Středočeský	12 200 000	8 885	1 264
Jihočeský	5 500 000	8 583	896
Plzeňský	3 800 000	6 410	732
Karlovarský	2 200 000	7 590	1 087
Ústecký	7 100 000	8 685	1 686
Liberecký	3 300 000	7 537	1 375
Královéhradecký	4 100 000	7 427	1 092
Pardubický	4 000 000	7 576	1 097
Vysočina	4 000 000	7 830	786
Jihomoravský	7 400 000	6 205	1 658
Olomoucký	4 100 000	6 390	1 126
Zlínský	3 500 000	6 063	1 653
Moravskoslezský	7 300 000	6 080	2 110
CELKEM	80 100 000		

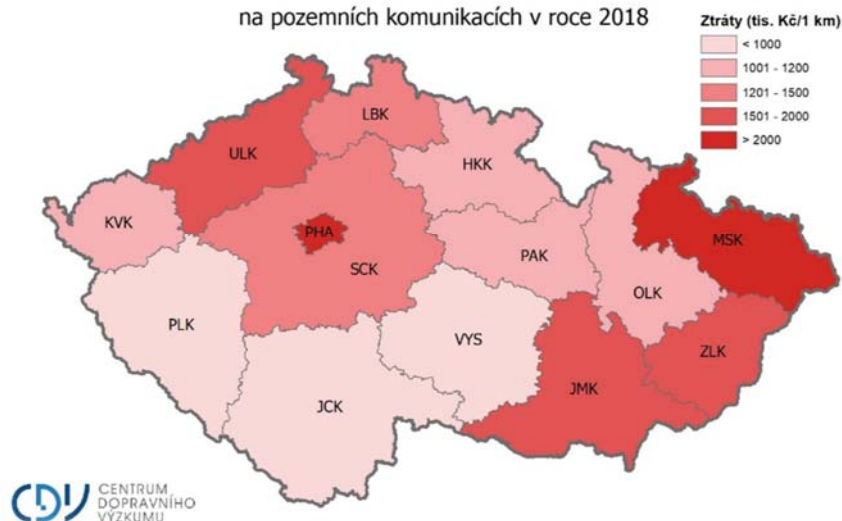
Zdroj: výpočet CDV

V následujících kartogramech jsou graficky znázorněny jednotkové ztráty v krajích. Čím je barva tmavší, tím jsou ztráty vyšší (viz legenda).

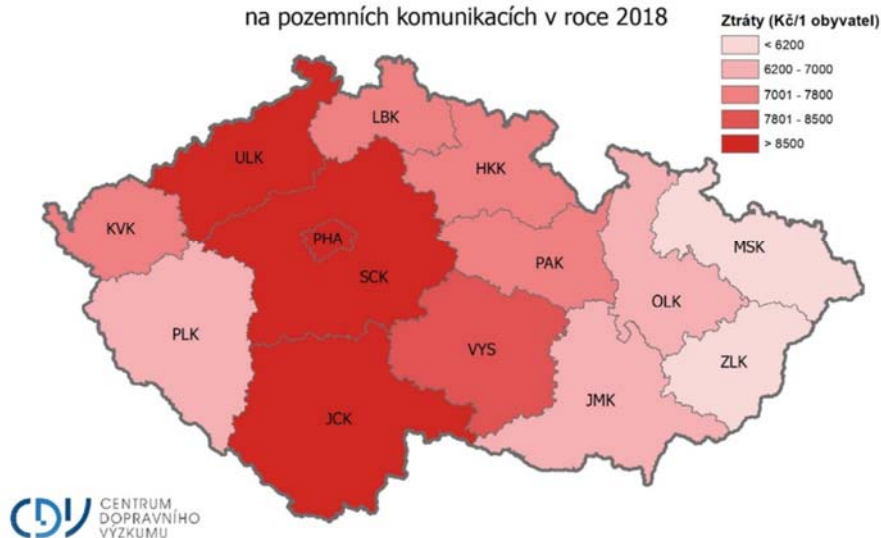
CELOPOLEČENSKÉ ZTRÁTY Z DOPRAVNÍ NEHODOVOSTI

na pozemních komunikacích v roce 2018

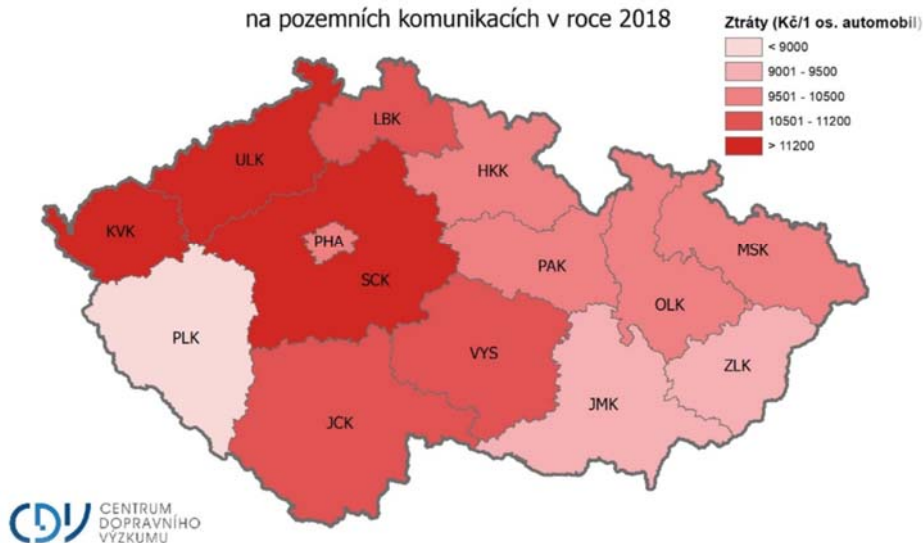
CELOPOLEČENSKÉ ZTRÁTY Z DOPRAVNÍ NEHODOVOSTI

na pozemních komunikacích v roce 2018

CELOPOLEČENSKÉ ZTRÁTY Z DOPRAVNÍ NEHODOVOSTI

na pozemních komunikacích v roce 2018

Z hlediska srovnání vývoje v jednotlivých krajích (ztráty na km silnic, obyvatel, motorová vozidla) si v roce 2018 oproti roku 2017 polepšil pouze **Zlínský kraj**; ostatní kraje si pohoršily. V roce 2017 si polepšily kraje Středočeský a Olomoucký, o rok dříve, v roce 2016, však měla lepší výsledky většina krajů.

Zvýšení nákladů u všech typů nehod

V roce 2018 došlo ke zvýšení celkových nákladů u všech typů nehod. Důvodem byl mimo jiné i nárůst usmrcených a zraněných osob oproti roku 2017. V roce 2018 došlo i k mírnému zvýšení počtu nehod registrovaných Policií ČR.

Proč ztráty kalkulujeme?

Výše celkových ztrát z dopravní nehodovosti poskytuje přehled o tom, kolik dopravní nehody stojí stát, potažmo občany. „Dále tvoří důležité vstupní údaje kupříkladu k dopravně-inženýrským analýzám, jejichž cílem je vyhodnotit návratnost daného dopravně-bezpečnostního opatření“, uvádí Ondřej Valach z Centra dopravního výzkumu. „Realizací skutečně efektivních opatření, jako mohou být úprava křižovatky, instalace svodidel apod., dojde nejen k úspoře finančních prostředků, ale také ke zvýšení bezpečnosti, snížení počtu a závažnosti dopravních nehod a naplnění cíle Národní strategie bezpečnosti silničního provozu“, doplňuje Veronika Valentová, ředitelka Divize dopravního inženýrství, bezpečnosti a strategií CDV.

Nehodovost a Národní strategie bezpečnosti silničního provozu

Národní strategie bezpečnosti silničního provozu je základním a jediným dokumentem na vládní úrovni, který stanovuje strategické potřeby snižování nehodovosti a vytváří podmínky pro ochranu zdraví a životů občanů v provozu na silničních komunikacích.

„Na jeho základě jsou jednotlivými ministerstvy, kraji, obcemi a dalšími subjekty realizována různá dopravně-bezpečnostní opatření. Jejich cílem je snížení počtu a závažnosti dopravních nehod, to znamená snížit do roku

2020 počet usmrčených v silničním provozu na úroveň průměru evropských zemí a současně oproti roku 2009 snížit o 40 % počet těžce zraněných osob“, říká Tomáš Neřold, vedoucí Samostatného oddělení BESIP .

Naplněním cílů Národní strategie by tak mohlo dojít v roce 2020 ke snížení celkových ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích, což by znamenalo výraznou úsporu na výdajové straně státního rozpočtu. Alespoň část uspořené prostředků by tak mohla být investována do dalších preventivních i represivních opatření pro zvýšení bezpečnosti silničního provozu, neboť **v mezinárodním srovnání se ČR stále udržuje pod průměrem EU28.**

Bohužel ani v roce 2018 **nebyl hlavní cíl Národní strategie v počtu usmrčených dosažen.** Ve srovnání s rokem 2017 vzrostl počet usmrčených do 24 hodin o 63 osob, do 30 dnů o 81 osob. Oproti stanovenému předpokladu uvedenému ve Strategii pro rok 2018 zemřelo do 24 hodin o 172 osob více, do 30 dnů o 232 osob více.

V roce 2018 tak pokračuje zaostávání v dosažení předpokládaného stavu do roku 2020. Počet usmrčených v roce 2018 zaostal za předpokladem o 43,8 % pro usmrčené osoby do 24 h, a dokonce o 54,5 % pro usmrčené osoby do 30 dnů.

V roce 2018 Policie ČR šetřila 104 764 nehod - oproti roku 2017 to je o 943 více. Hmotná škoda odhadnutá policisty na místě byla vyčíslena na 6,548 mld. Kč. Oproti roku 2017 se jedná o nárůst ve výši 232 mil. Kč.

Celkový dopad ztrát

Dopad ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích je velmi výrazný, a to jak na samotné viníky a oběti nehod, tak v podstatné míře na stát a pojišťovny.

Stejně jako v předchozích letech jsou součástí výsledků subjektivní náklady, to znamená i **náhrady škody stanovené soudy.** Vyčíslují se prostřednictvím stanovení průměrné výše odškodnění dle typu následků dopravní nehody. Průměrná výše náhrady škody na 1 usmrčenou osobu činila 830 000 Kč a jedné těžce zraněné osobě bylo přiznáno odškodnění ve výši 377 000 Kč.

K tématu:

Databáze judikatury k náhradě újmy na zdraví - <https://www.datanu.cz>

Kontakty:

Ing. Ondřej Valach, výzkumný pracovník, e-mail: ondrej.valach@cdv.cz

Ing. Alena Vyskočilová, Ph.D., vedoucí Oblasti hodnocení bezpečnosti a strategií

e-mail: alena.vyskocilova@cdv.cz

Kontakt pro média:

Šárka Želinská, vedoucí úseku marketingu

tel. 778 737 336, e-mail: sarka.zelinska@cdv.cz

www.cdv.cz

